Lietas Nr. C36099714
Lietas arhīva Nr. C-0374-15

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Talsos 2015.gada 24.martā

Talsu rajona tiesa

tiesnese Ilze Valbaka,

izskatot rakstveida procesā civillietu Studiju un zinātnes administrācijas maza apmēra prasībā pret /pers. A/ par naudas piedziņu,

konstatēja:

Studiju un zinātnes administrācija (turpmāk – prasītāja) 2014.gada 29.decembrī cēlusi tiesā maza apmēra prasību pret /pers. A/ (turpmāk – atbildētāju) par naudas piedziņu, norādot, ka saskaņā ar 1999.gada 11.decembrī noslēgtā Studiju kredīta līguma Nr.01951 (turpmāk – Līgums) 3.1.apakšpunktu, pamatojoties uz Latvijas Universitātes (turpmāk – Augstskola) Kredītu piešķiršanas komisijas apstiprinājumiem, 1999.gada 22.decembrī, 2000.gada 20.aprīlī, 2000.gada 16.augustā, 2001.gada 23.aprīlī, 2001.gada 9.novembrī Augstskolai pārskaitīts studiju kredīts no valsts budžeta līdzekļiem, lai segtu studiju maksu par atbildētāja studijām 1999./2000.akadēmiskā gada 1. un 2.semestrī, 2000./2001.akadēmiskā gada 1. un 2.semestrī, 2001./2002.akadēmiskā gada 1.semestrī. Kopējā no valsts budžeta līdzekļiem izsniegtā studiju kredīta summa atbildētājai ir 1650 Ls (2347,74 EUR). Ar līguma 3.3.1. un 3.3.2.apakšpunktu atbildētājai kredīta pamatsummas atmaksu bija jāveic saskaņā ar MK 2001.gada 29.maija noteikumu Nr.219 33.1.punktu. Ar Līguma 3.3.2.apakšpunktu atbildētājai katru mēnesi bijis pienākums maksāt vienu divpadsmito daļu no attiecīgajā gadā noteiktās summas. Vienā atmaksās gadā atmaksājamā summa ir 234,72 EUR, vienā mēnesī – 19,56 EUR. Galvenā parāda summa 1291,26 EUR aprēķināta no 2007.gada 15.marta līdz 2012.gada 2.septembrim. Nolīgto kredīta procentu parāda summa 108,51 EUR aprēķināta no 2007.gada 15.marta līdz 2013.gada 31.augustam. Atbildētājas pienākums maksāt kredīta procentus noteikts Līguma 3.2.1.apakšpunktā, MK noteikumu Nr.219 16.punktā un CL 1756.pantā. Kredīta procenti aprēķināti katru mēnesi no faktiskā kredīta pamatsummas atlikuma, sākot ar trešo mēnesi pēc studiju pārtraukšanas, piemērojot piecu procentu likmi gadā un pieņemot, ka gadā ir 360 dienas. Procenti aprēķināti mēneša pirmajā datumā no neatmaksātas kredīta pamatsummas saskaņā ar atmaksas grafiku, aprēķina dienā esošo pamatsummas atlikumu reizinot ar pieciem procentiem, daļot ar 360 un reizinot ar kalendāro dienu skaitu iepriekšējā mēnesī. Līdz prasības pieteikuma iesniegšanas dienai atbildētāja procentu parāda segšanai nav veikusi nevienu maksājumu. Atbildētāja pēc studiju pārtraukšanas nav pildījusi Līguma 4.2.2.apakšpunktā noteikto pienākumu nekavējoties, bet ne vēlāk kā 10 dienu laikā, paziņot par studiju pārtraukšanu. Augstskolas 2002.gada 8.jūlija pārskatā iekļauta informācija, ka 2002.gada 1.jūlijā atbildētāja ir izslēgta no Augstskolas. Prasītāja atbildētājai nosūtījusi vēstuli Nr.1-14/3315 „Par studiju kredīta atmaksām", pielikumā pievienojot atmaksas grafiku, uzaicinot to parakstīt un iesniegt prasītājai. Atbildētāja parāda summas atmaksu nav uzsākusi un prasītāja 2007.gada 14.martā iesniegusi pieteikumu par saistības izpildīšanu brīdinājuma kārtībā, lūdzot piedzīt parādu 1439,69 Ls, kas aprēķināta līdz 2007.gada 14.martam. Tiesa 2007.gada 11.aprīlī nodevusi piespiedu izpildei galveno parādu 568,74 Ls, nolīgtos procentus 182,48 Ls, līgumsodu 688,47 Ls apmērā. No 2007.gada 15.marta izveidojies parāds 1471,77 EUR. 2012.gada 18.janvārī, 23.martā prasītāja nosūtījusi atbildētājai pretenzijas, bet 2012.gada 16.oktobrī – paziņojumu par līguma izbeigšanu sakarā ar termiņa notecējumu. Prasītāja uzskata, ka izpildījusi visas savas Līgumā noteiktās saistības, bet atbildētāja nav izpildījusi prasītājas prasījumus. Prasītāja norādījusi, ka mediācijas process nav izmantots, un prasības pamatojumam norādījusi 1999.gada 9.marta MK noteikumu Nr.86 "Studiju kreditēšanas noteikumi" 17., 18., 33.punktu, MK Noteikumu Nr.219 9.punktu, 30.1.apakšpunkts, 33.^{1}, 33.^{6}punktu, CL 1574., 1587., 1943.pantu. Prasītāja lūdz tiesu piedzīt no atbildētāja 1697,24 EUR, t.sk.: 1) parāda summu 1471,77 EUR apmērā, t.sk.: kredīta pamatsummu 1291,26 EUR, kredīta procentus 180,51 EUR, 2) tiesas izdevumus 225,47 EUR. Prasītāja arī norādījusi, ka nevēlas, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē. (skatīt lietas 7.-9.lapu)

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21}panta noteikumiem 2014.gada 30.decembrī uz atbildētājas deklarētās dzīvesvietas adresi izsūtīts prasības pieteikums un paskaidrojuma veidlapa ar lūgumu 30 dienu laikā no prasības pieteikuma nosūtīšanas dienas iesniegt tiesā rakstveida paskaidrojumus. (skatīt lietas 51., 53.lapu)

Līdz sprieduma taisīšanai lietā atbildētāja paskaidrojumus par prasību tiesā neiesniedza un nav izteikusi lūgumu lietu izskatīt tiesas sēdē; tas saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21}panta otro daļu nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā.

Civilprocesa likuma 250.^{25}panta otrā daļa nosaka, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

Paziņojums pusēm nosūtīts 2015.gada 9.februārī, norādot, ka lieta tiks izskatīta rakstveida procesā 2015.gada 24.martā, un spriedums būs pieejams tiesas kancelejā no 2015.gada 24.marta plkst.15.00. (skatīt lietas 55., 56.lapu)

Tiesa, novērtējusi rakstveida pierādījumus un apsvērusi prasības pieteikumā norādītos argumentus, atzīst, ka maza apmēra prasība par naudas piedziņu ir pamatota un apmierināma pilnīgi.

1999.gada 11.decembrī Izglītības un zinātnes ministrijas Studiju fonds un atbildētājs noslēguši Studiju kredīta līgumu Nr. 01951, ar kuru atbildētājai izsniegts studiju kredīts kopsummā 1650 Ls (2347,74 EUR) apmērā. (skatīt lietas 20.- 23.lapu)

Ar 1999.gada 30.septembra LR VID Nodokļu maksātāja reģistrācijas apliecību pierādīts Studiju fonda jaunais nosaukums Studiju un zinātnes administrācija. (skatīt reģistrācijas numuru 90000737795 1999.gada 9.decembra līgumā lietas 12. un 15.lapā)

No prasības pieteikumam pievienotajiem Latvijas Universitātes izrakstiem un izziņām, pielikumiem 1999.gada 22.decembra maksāšanas uzdevumam Nr.72, 2000.gada 20.aprīļa maksāšanas uzdevumam Nr.49, 2000.gada 16.augusta maksāšanas uzdevumam Nr.125, 2001.gada 23.aprīļa maksāšanas uzdevumam Nr.93, 2001.gada 9.novembra maksāšanas uzdevumam Nr.290 redzams, ka atbildētājai apstiprināta studiju kredīta piešķiršana 1999./2000. akadēmiskā gada 1. un 2.semestrim, 2000./2001.akadēmiskā gada 1. un 2.semestrim, 2001./2002.akadēmiskā gada 1.semestrim un veikta kredīta izmaksa. Kopējā atbildētājai pārskaitītā studiju kredīta summa sastāda 2347,74 EUR. (skatīt lietā maksājuma uzdevumus un izrakstus no maksājuma uzdevumu pielikumiem no 24.- 33.lapai)

Lietas materiāliem pievienots Latvijas Universitātes 2002.gada 8.jūlija izraksts no Pārskata par studiju (budžeta) kredīta ņēmējiem, kuri izslēgti no studējošo saraksta 2002.gadā uz 1.jūliju, ar 2002.gada 1.jūlija rīkojumu Nr.3/1980. (skatīt lietas 34.lapu)

Saskaņā ar Studiju kredīta līguma Nr.01951 3.3.1.punktu kredīta ņēmējam ir pienākums parakstīt kredīta atmaksāšanas grafiku un uzsākt kredīta pamatsummas un procentu atmaksāšanu ne vēlāk kā trešajā mēnesī pēc studiju pārtraukšanas vai 12.mēnesī pēc studiju pabeigšanas, bet pilnu norēķinu veikt ne vēlāk kā desmit gadu laikā no kredīta pamatsummas atmaksas uzsākšanas brīža, katru gadu atmaksājot vienu desmito daļu no kopējās kredīta pamatsummas un kredīta procentus.

Saskaņā ar Studiju kredīta līguma Nr.01951 3.2.1.punktu procentus par kredītu aprēķina, sākot ar trešo mēnesi pēc studiju pārtraukšanas vai ar divpadsmito mēnesi pēc studiju pabeigšanas, piemērojot piecu procentu likmi gadā un pieņemot, ka gadā ir 360 dienas. Procenti tiek aprēķināti par kredīta neatmaksāto pamatsummu, atbilstoši faktiskajam kredīta izmantošanas kalendāro dienu skaitam, ieskaitot kredīta izmaksas un galīgās atmaksas dienas. (skatīt lietas 21.lapu)

Savukārt Studiju kredīta līguma Nr.01951 3.3.2.punkts nosaka, ka kredīta ņēmējs atmaksā kredīta pamatsummu un procentus, iemaksājot katru mēnesi vienu divpadsmito daļu no attiecīgajā atmaksāšanas gadā noteiktās summas. Iemaksas par katru kalendāro mēnesi jāizdara līdz nākošā mēneša 10.datumam. Vienlaicīgi ar kredīta pamatsummas atmaksu kredīta ņēmējs samaksā par katru kalendāro mēnesi aprēķinātos procentus.

Studiju kredīta desmit gadu atmaksas grafiku atbildētāja nav parakstījusi (skatīt lietas 36.-37.lapu). Prasītāja norādījusi, ka atbildētāja studiju kredīta parāda atmaksu nav uzsākusi.

Ar tiesnešes 2007.gada 11.aprīļa lēmumu prasītājas 2007.gada 14.martā iesniegtais pieteikums par saistības izpildīšanu brīdinājuma kārtībā apmierināts un piedzīts parāds 1439,69 Ls, nododot piespiedu izpildei galveno parādu 568,74 Ls, noligtos procentus 182,48 Ls, līgumsodu 688,47 Ls apmērā. (skatīt lietas 40.-41.lapu)

Prasītāja norādījusi no 2007.gada 15.marta atbildētājai izveidojies parāds 1471,77 EUR.

2012.gada 18.janvāri un 2012.gada 23.martā prasītāja atbildētājai nosūtījusi pretenzijas par studiju kredīta atmaksu un parādsaistībām. (skatīt lietas 42.-45.lāpas)

2012.gada 16.oktobrī prasītāja nosūtījusi atbildētājai pēdējo vēstuli par līguma izbeigšanu ar termiņa notecējumu, norādot gan pamatsummas, gan procentu apmēru. (skatīt lietas 46.-47.lapu)

1999.gada 9.marta MK noteikumu Nr.86 "Studiju kreditēšanas noteikumi" 17.punktā noteikts, ka starp Studiju fondu un studējošo tiek noslēgts kredītlīgums, kurā paredz izmaksāt kredītu visu studiju laiku. Ja studiju programma netiek sekmīgi apgūta un pēc attiecīgās pārbaudījumu sesijas to apstiprina augstskolas kredītu piešķiršanas komisija (turpmāk – augstskolas komisija), Studiju fonds pārtrauc izmaksāt kredītu.

1999.gada 9.marta MK noteikumu Nr.86 "Studiju kreditēšanas noteikumi" 18.punktā noteikts, ka Studiju fonds pārskaita kredīta summas uz attiecīgās augstskolas norēķinu kontu termiņos, kas norādīti kredītlīgumā, kuru studējošais noslēdzis ar Studiju fondu.

2001.gada 29.maija Ministru kabineta noteikumu Nr.219 „Kārtība, kādā tiek piešķirts, atmaksāts un dzēsts studiju kredīts no valsts budžeta līdzekļiem", kās stājušies spēkā 2001.gada 23.jūnijā, 9.punktā noteikts, ka Studiju un zinātnes administrācija izsniedz kredītus no studiju kreditēšanai aizdotajiem valsts pamatbudžeta līdzekļiem un mērķa iemaksām noteiktai studiju programmai. Studiju un zinātnes administrācija administrē kredītus, kā arī piedzen kredītus un kredīta procentus. Studiju un zinātnes administrācija nodrošina finanšu līdzekļu apriti un uzskaiti, kā arī sagatavo pārskatus par finanšu līdzekļu izlietojumu.

Ministru kabineta noteikumu Nr.219 16.punktā noteikts, ka studiju laikā ir bezprocentu kredīts. Kredīta procentus sāk aprēķināt ar divpadsmito mēnesi pēc attiecīgās studiju programmas pabeigšanas vai ar trešo mēnesi pēc studiju pārtraukšanas, piemērojot piecu procentu likmi gadā. Kredīta procentus aprēķina katru mēnesi no kopējās kredīta summas atlikuma.

Ministru kabineta noteikumu Nr.219 30.2.punktā noteikts, ka kredītu sāk atmaksāt ne vēlāk kā ar divpadsmito mēnesi pēc attiecīgās studiju programmas pabeigšanas.

Ministru kabineta noteikumu Nr.219 33.^{1}punktā noteikts, ka kredīta ņēmējs kredītu Studiju un zinātnes administrācijai atmaksā 10 gadu laikā, katru gadu maksājot desmito daļu no kopējās kredīta summas un kredīta procentus. Maksājumi veicami katru mēnesi.

Latvijas Republikas Civillikuma (turpmāk – Latvijas CL) 1587.pantā noteikts, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Latvijas CL 1574.pantā noteikts, ka procentiem vienmēr nepieciešams galvenais parāds jeb kapitālparāds.

Latvijas CL 1756.pantā noteikts, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.

Latvijas CL 1943.pantā noteikts, ka aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.

Tiesa uzskata, ka minētās likumu un noteikumu normas piemērojamas konkrētajā gadījumā. Lietā nav pierādījumu, ka pušu starpā pastāvētu strīds par noslēgtā līguma tiesīgumu.

Lietā iesniegti pierādījumi tam, ka prasītāja savas pieļigtās saistības ir izpildījusi – kredītu izsniegusi, savukārt atbildētāja savas saistības nav izpildījusi, proti, nav veikusi maksājumus līgumā un atmaksas grafikā noteiktajā kārtībā, līdz ar to izveidojies pamatparāds 1291,26 EUR un kredīta procentu parāds 180,51 EUR apmērā.

Tiesai nav pamata apšaubīt prasītājas norādīto piedzenamās parāda summas apmēru, ko apstiprina pievienotais detalizētais aprēķins; kā arī tiesai nav pamata apšaubīt parāda esamību, jo saskaņā ar Latvijas CL 1838.pantu samaksas izdarīšanas fakts jāpierāda tam, kas to apgalvo.

Atbildētāja saskaņā ar Civilprocesa likuma 93. un 250.^{23}panta noteikumiem nav iesniegusi tiesā rakstveida paskaidrojumus, uz likumu pamatotus iebildumus pret prasības apmierināšanu, nav apstrīdējusi piedzenamās summas aprēķinu, savus aprēķinus nav iesniegusi.

Tiesa atzīst, ka līdz ar to ir pamats apmierināt prasību pilnīgi un no atbildētājas par labu prasītājai piedzenama kredīta pamatsumma 1291,26 EUR, kredīta procentu parāds 180,51 EUR, kopā 1471,77 EUR.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.

Saskaņā ar šo likuma normu no atbildētājas par labu prasītājai piespriežami tās samaksātie tiesas izdevumi: valsts nodeva 220,77 EUR, kas samaksāta saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punktu b) {aprēķins – piedzenamā summa 1471,77 EUR x 15%} un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par ierakstītu pavēstu un prasības pieteikuma noraksta nosūtīšanu 4,70 EUR (skatīt kvītis lietas 10., 11.lapā); kā arī no atbildētājas par labu Tiesu administrācijai piedzenami līdz šim nesamaksātie tiesas izdevumi 1,15 EUR. (skatīt lietas 2.lapu)

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1}pantu, taisot spriedumu par naudas summu un tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa spriedumā nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, kas nevar būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Tiesa uzskata, ka atbildētājai nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei desmit dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Tiesa norāda, ka spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.^{2}pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 93., 97., 193., 195., 204.[1] un 250.[26] pantu tiesa

nosprieda:

Apmierināt maza apmēra prasību pilnīgi.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu Studiju un zinātnes administrācijai, reģistrācijas Nr.90000737795, galveno parādu 1291,26 EUR (vienu tūkstoti divus simtus deviņdesmit vienu *euro* un 26 centus), nolīgtos procentus 180,51 EUR (vienu simtu astoņdesmit *euro* un 51 centu), valsts nodevu 220,77 EUR (divus simtus divdesmit *euro* un 77 centus), ar lietas izskatīšanu saistītos tiesas izdevumus 4,70 EUR (četrus *euro* un 70 centus), kopā piedzīt 1697,24 EUR (vienu tūkstoti sešus simtus deviņdesmit septiņus *euro* un 24 centus).

Piespriestās summas iemaksājamas Studiju un zinātnes administrācijai – saņēmēja banka: Valsts kase, kods TRELLV22, konta Nr. LV61TREL2150174010000.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos tiesas izdevumus 1,15 EUR (vienu *euro* un 15 centus), kas iemaksājami Tiesu administrācijai, NMR 90001672316, kontā LV51TREL2190458019000.

Noteikt atbildētājai termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 (divdesmit) dienu laikā Kurzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā, iesniedzot apelācijas sūdzību Talsu rajona tiesā.

Tiesnese Ilze Valbaka